



Kwakzalving

Het is geen lolletje om de Meester Kackadorisprijs te krijgen - vrijwel niemand wil hem dan ook hebben. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt door de Vereniging tegen de Kwakzalverij (VtdK). De prijs is niet bestemd voor de kwakzalvers zelf, maar voor degenen die de kwakzalverij faciliteren en daarmee bevorderen.

Dit jaar ging deze poedelprijs naar een grote naam in het medische veld: Pauline Meurs, hoogleraar bestuur van de gezondheidszorg aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en sinds kort voorzitter van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg. Het toeval wilde dat de toekenning van de prijs samenviel met haar benoeming tot officier in de orde van Oranje Nassau.

De jury van de VtdK wrijft haar aan dat zij als voorzitter van ZonMw „de geldverslindende hersenspinsels van de recidiverende directie niet heeft weten te beteugelen”. ZonMw is een zelfstandig bestuursorgaan dat jaarlijks tientallen miljoenen belastinggeld mag besteden aan onderzoek in de zorg. Dit jaar liet ZonMw een rapport schrijven over ‘evidence-based complementair onderzoek’ door - volgens de VtdK - ‘notoir pro-alternatief denkende figuren’ plus de paranormaal genezeres Martine Busch. De VtdK heeft ZonMw al in 2006 de Meester Kackadorisprijs gegeven - vandaar die ‘recidiverende directie’.

Meurs liet weten dat zij de prijs weigert omdat bij de VtdK geen open discussie mogelijk is. Dat begrijpen ze bij de VtdK niet, ze willen juist niets liever dan zo’n discussie over alternatieve geneeswijzen, zeggen ze, en ze nodigen Meurs en ZonMw dan ook uit voor zo’n bijeenkomst, te organiseren door een neutrale gezaghebbende organisatie. De resultaten zouden gepubliceerd moeten worden.

Ik vroeg de VtdK wat er gebeurd zou zijn als Pauline Meurs had aangeboden: „Ik kom naar jullie prijsuitreiking, maar ik wil wel het podium krijgen voor een vernietigende rede over de VtdK.”

Ook dan zou zij zeer welkom zijn geweest, aldus de VtdK, „want discussie is bijna de kern van wetenschappelijk onderzoek.”

Een andere opmerkelijke genomineerde voor de Meester Kackadorisprijs was het tv-programma *Pauw & Witteman*. De jury verwijt het programma dat het „vrijwel kritiekloos heel lang” de ‘ice-man’ Wim Hof aan het woord liet. Hof beklimt in z’n onderbroek de Kilimanjaro en pretendeert dat je op die manier ook ongeheelzamen ziekten als kanker en ms kunt bestrijden.

„Hof werd in die uitzending omringd door hele en halve bewonderaars”, schrijft de VtdK, „onder wie een arts van het AMC. Ook Wubbo Ockels heeft zich in zijn doodsangst laten imponeren door de mediagenieke kwakzalver. Van een rage is gelukkig geen sprake, maar als Ockels zich een oor laat aannaaien door Hof, dan zijn er ongetwijfeld meer patiënten die zich zelf kwellen in de hoop op een gunstig effect.”

Die uitzending heb ik destijds ook zelf met grote verbazing ondergaan - verbaasd vooral over de naïviteit waarmee Pauw en Witteman hun gast tegemoet traden. Elke politicus kon in dat programma op een gezonde dosis scepsis rekenen, maar iemand die suggereert dat je van de vreselijkste ziekten kunt opknappen door in je blote kont in een wak met ijswater plaats te nemen, wordt opeens als een grote ziener behandeld. Arme Ockels. Op de dag dat hij reddeloos stierf, zagen we Wim Hof uiteraard niet terug bij P&W. Het juryrapport van de VtdK zou elk jaar verplichte lectuur moeten zijn voor alle medische studenten van Nederland.